

Raadsmonitor over het Rotterdamse stelsel van welzijn, zorg en jeugdhulp over 2^e helft 2022

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1.1	Contextindicatoren	4
2	Wijknetwerk	5
2.1.1	Voortgang 2022	6
3	Toegang	8
3.1	Aantallen bezoekers per loket/meldpunt	8
3.1.1	Doorlooptijd	9
3.1.2	Publieksreacties	10
4	Wijkteams	11
4.1	Instroom	11
4.2	Actieve casussen	12
4.3	Uitstroom	12
4.4	Publieksreacties	13
5	Specialistische hulp/ tweedelijns ondersteuning	14
5.1	Voortgang	14
5.2	Clëntenbestand en instroom	15
5.2.1	Jeugdhulp	15
5.2.2	Jeugdbescherming Rijnmond (Rotterdamse cliënten)	17
5.2.3	Huidig cliëntenbestand Wmo voorzieningen	19
5.2.4	Wmo voorzieningen	20
5.2.5	Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond (Rotterdamse cliënten)	21
5.3	Wachttijden	22
5.4	Financieel beeld	23
6	Beschikbaarheidsvoorzieningen	25
6.1	Beschikbaarheidsvoorzieningen	25
6.2	Huidige stand van zaken	25
6.2.1	Aantal toegekende CO-passen	25
6.2.2	Capaciteit en bezettingsgraad	25
6.2.3	Verblijfsduur in beschikbaarheidsvoorzieningen	29
6.2.4	Buitenslapers	30
6.2.5	Urgentieaanvragen	30

1 Inleiding

Voor u ligt de tiende raadsmonitor welzijn, zorg en jeugdhulp. De raadsmonitor is een hulpmiddel voor de gemeenteraad om de werking van het stelsel van welzijn, zorg en jeugdhulp, en de ontwikkelingen hierin in Rotterdam te kunnen volgen. In deze monitor zijn de cijfers aangevuld voor de tweede helft van 2022 en vergeleken met vorig jaar en de eerste helft van 2022.

In de tweede helft van vorig jaar is het herstel na de coronapandemie ingezet en zien we een licht stijgende lijn in zorggebruik. Per hoofdstuk worden bijzonderheden vermeld.

1.1.1 Contextindicatoren

Demografische informatie	2021	2022
Aantal Rotterdammers tot 18 jaar	120.945	121.023
Aantal Rotterdammers tot 27 jaar	223.716[1]	229.207
Aantal Rotterdammers van 18 tot 75 jaar	485.868	495.527
Aantal Rotterdammers 75 jaar en ouder	44.256	46.985
Totaal aantal Rotterdammers	651.069	663.535
Informele zorg (2)		
Aantal mantelzorgers	81.000	69.000
aantal en % zwaar- en overbelaste mantelzorgers	6.000 (7%)	6.000 (9%)
aantal en % overbelaste mantelzorgers	3.000 (4%)	3.000 (4%)
Aantal vrijwilligers 13-75 jaar	250.000	250.000
- waarvan in ongeorganiseerd verband	175.000	170.000
- waarvan in georganiseerd verband	190.000	180.000
Sociaal emotionele gezondheid Rotterdamse jongeren (3)		
% van de 4-jarigen heeft tussen 0 en 4 jaar voldoende contactmomenten gehad met de jeugdgezondheidszorg		98,3%
% van de jeugdigen heeft zich afgelopen week thuis gelukkig gevoeld		83%
Ervaren gezondheid en regie en eenzaamheid		
% Rotterdammers dat de gezondheid als (zeer) goed ervaart, 18 jaar en ouder		75%
% Rotterdammers dat matig tot zeer ernstig eenzaam is, 65 jaar en ouder	53%	56%
% Rotterdammers dat aangeeft voldoende regie te hebben over het eigen leven, 18 jaar en ouder	18-23 jarigen: 93% 24-64 jarigen: 91% 65 jaar en ouder: 85%	89%

(1) Deze categorie wordt buiten beschouwing gelaten bij de optelling voor het totaal aantal Rotterdammers om dubbeltellingen te voorkomen.

(2) De cijfers over mantelzorg en vrijwilligers komen uit de Omnibusenquête 2022 en worden jaarlijks gemeten

(3) Deze cijfers komen uit de Staat van de Jeugd 2021.

(4) Deze cijfers zijn afkomstig uit de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020.

2 Wijknetwerk

Een sterk wijknetwerk draagt bij aan preventief werken, eerder en sneller signaleren en vergroting van het sociaal netwerk. Het wijknetwerk bestaat uit allerlei organisaties en initiatieven, zoals scholen, sportverenigingen, vrijwilligers, levensbeschouwelijke organisaties, sociaal ondernemers, maar ook de VraagWijzers, de Centra voor Jeugd en Gezin (CJG) en de stedelijke loketten. Een deel hiervan vindt plaats in opdracht van of met financiering van de gemeente. Het CJG ziet alle jeugdigen en biedt reguliere en zo nodig extra contactmomenten. Samen met Welzijn hebben zij de taak om de samenwerking in het wijknetwerk vorm te geven.

Welzijn vervult vier functies, te weten:

1. (Vroeg)Signaleren

Tijdig signaleren en het tijdig inzetten van interventies is geboden om erger te voorkomen. De focus van preventie richt zich op ouderen en met het CJG op jeugd vanuit het opvoedmilieu, vrije tijd en de straat.

2. Het aanjagen van de eigen kracht en talenten van bewoners (jeugd en volwassenen)

Initiatieven van bewoners faciliteren en stimuleren. Jongeren uitdagen om invloed uit te oefenen op hun directe leefomgeving (talentontwikkeling). Het aanbieden van professionele ondersteuning, indien nodig. Talenten van kinderen ontwikkelen en hun leefwereld vergroten door hen te prikkelen en te stimuleren, zodat hun zelfvertrouwen en motivatie groeien.

3. Activering & participatie

Maatschappelijke participatie en contacten met anderen zijn essentieel voor alle Rotterdammers. Welzijn organiseert participatie-, stage- en werk-leerplekken voor bewoners (jeugd en volwassenen, met een uitkering).

4. Ondersteuning & dienstverlening

Welzijn werkt complementair aan de VraagWijzer, CJG, stedelijke loketten en de wijkteams. Aanbod is daar waar het kan collectief, en daar waar nodig individueel.

De wijze waarop welzijn invulling geeft aan de ondersteuning van Rotterdammers in hun directe omgeving is tweeledig. Uitgangspunt is de ondersteuning zo dichtbij mogelijk te organiseren, in de wijken en buurten van de stad. Dat gebeurt door de welzijnspartijen die van de gemeente de opdracht hebben gekregen om het welzijn binnen de 4 beschreven functies in een gebied uit te voeren. Zij werken daarbij onder andere aan verschillende stedelijke uitvoeringsdoelen (zie 3.2.1).

Daarnaast zijn er in ieder gebied vele lokale initiatieven die met gebruikmaking van vrijwilligers zich inzetten voor de bewoners in het gebied/de wijk. Een deel van deze organisaties ontvangt in het kader van Couleur Locale subsidie van de gemeente. Er zijn ook voorzieningen op stedelijk niveau (stedelijk welzijn) die niet gebiedsgericht georganiseerd zijn, maar waar de dienstverlening wel gericht is op de Rotterdammer of groepen Rotterdammers. Voorbeelden daarvan zijn de ondersteuningsstructuur voor vrijwilligersorganisaties en mantelzorg, Zorgzaam 010 (online matchings-instrument op het gebied van vrijwilligerswerk) en Opzoemer Mee.

2.1.1 Voortgang 2022

We sluiten voor het welzijn aan bij de prestaties die in de opdrachten en subsidies zijn opgenomen.

Stedelijke uitvoeringsdoelen	Inzet welzijnspartijen	1e half jaar 2020	2e half jaar 2020	1e half jaar 2021	2e half jaar 2021	1e half jaar 2022	2e half jaar 2022
Huisbezoeken 75+	Aantal bezochte 75+ers	460	617	365	923	792	1.200
	Doorverwijzingen 75+ huisbezoeken naar: wijkteam/wijknetwerk/ Vraagwijzer	146	622	506	353	169	356
Preventieve dagbesteding, Huizen van de Wijk plus	Aantal Rotterdammers dat deelnam aan preventieve dagbesteding in de Huizen van de wijk plus.		688	606		571	578
Centrum voor Jeugd en Gezin							
Contactmomenten jeugdgezondheidszorg	Dit betreft het aantal uitgevoerde standaard contactmomenten.	65.128	32.525	33.207	30.943	31.966	32.674
Extra contactmomenten jeugdgezondheidszorg	Dit betreft het aantal uitgevoerde extra contactmomenten (bovenop de standaard contactmomenten).	23.877	25.476	27.040	27.490	24.187	22.986
Doelen Stedelijk Welzijn		1e half jaar 2020	2e half jaar 2020	1e half jaar 2021	2e half jaar 2021	1e half jaar 2022	2e half jaar 2022
Zorgzaam010	Aantal Rotterdammers met een actief profiel			20.044	21.794	23.946	25.822
Opzoemer Mee	Aantal Opzoemer straten	2.150	2.503	1.795	2.211	1.704	2.127
	Aantal Lief en Leed straten.	973	965	956	981	928	961

Tabel 2.1 Overzicht van verschillende prestaties van (stedelijk) welzijn en het CJG

Huisbezoeken 75+

In het tweede half jaar van 2022 is het aantal huisbezoeken verder gestegen. Daarbij wordt opgemerkt dat de cijfers betrekking hebben op de periode 1 juni tot en met 31 december, omdat op 1 juni de nieuwe welzijnsopdrachten zijn begonnen. Daarbij gaat het om cijfers op basis van de voorlopige jaarverslagen van de welzijnsaanbieders. Het aantal doorverwijzingen is vergelijkbaar met de tweede helft van 2021.

Preventieve dagbesteding/Huizen van de Wijk plus

Het aantal deelnemers aan de preventieve dagbesteding is al een aantal jaren redelijk constant.

Contactmomenten jeugdgezondheidszorg

De aard van de contacten is voor een groot deel vergelijkbaar met het voorafgaande jaar namelijk: informatie en voorlichting, vaccinatie en opvoedings-/gezondheidsvragen. Wel ziet het CJG tijdens de contactmomenten een toename van mentale en financiële problemen bij gezinnen. Het aantal standaardcontactmomenten is iets toegenomen. Dit heeft ermee te maken dat de dienstverlening door het CJG weer vergelijkbaar is met de dienstverlening van voor de coronacrisis. Alle reguliere contactmomenten worden weer uitgevoerd.

Extra contactmomenten

Het aantal extra contactmomenten is in de tweede helft van 2022 verder gedaald. Ten tijde van de coronacrisis werd dienstverlening voornamelijk telefonisch of digitaal uitgevoerd. Hier was in 2022 geen sprake meer van. Daardoor was een extra fysiek contactmoment op locatie na een niet-fysiek contactmoment niet meer nodig. Het CJG ziet dat het aantal extra contactmomenten daalt naar het niveau van voor de coronacrisis.

Zorgzaam010

Het aantal Rotterdammers met een actief profiel op Zorgzaam010 wordt sinds 1 januari 2021 gemeten. Voorheen was dit platform bekend onder de naam Rotterdammersvoorelkaar. Het nieuwe platform is breder van opzet voor zowel Rotterdammers als Informele zorgpartijen, de stijging zet door.

Opzoomer Mee

De cijfers van Opzoomer Mee zijn bijna gelijk aan niveau van 2021.

3 Toegang

Rotterdammers kunnen met hun vraag voor hulp en ondersteuning terecht bij de VraagWijzer, de stedelijke loketten (Centraal Onthaal Volwassenen, Centraal Onthaal Jongeren en Centraal Onthaal Gezinnen) of bij het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Rotterdammers krijgen hier informatie en advies of worden doorgeleid naar verdere ondersteuning, hulp of zorg. Rotterdammers kunnen natuurlijk ook telefonisch of online bij de gemeente terecht. Rotterdam hanteert dus drie 'dienstverleningskanalen' -telefonisch, digitaal en fysiek – om aan te sluiten bij de behoefte van Rotterdammers. De gemeente optimaliseert deze verschillende dienstverleningskanalen doorlopend.

3.1 Aantallen bezoekers per loket/meldpunt

Instroom toegang 1)	2e half jaar 2020	1e half jaar 2021	2e half jaar 2021	1e half jaar 2022	2e half jaar 2022
CJG					
- aantal telefonische contacten	65.763	73.635	67.595	71.987	61.209
Service & Contact					
- Digitale Contacten	13.001	12.894	13.424	13.468	14.755
Service & Contact					
- Aantal meldingen 2)	161	208	168	170	49
VraagWijzer					
- Aantal klanten dat binnenloopt bij of contact opneemt met Vraagwijzer	72.877	70.358	69.134	75.934	80.266
- Aantal meldingen	17.530	16.609	16.902	17.020	17.066
Aantal meldingen Centraal Onthaal Volwassenen (COV)		993	1.017	947	1.225
Aantal meldingen Centraal Onthaal Gezinnen (COG)		222	222	228	306
Totaal aantal meldingen COV en COG	1.308	1.215	1.273	1.175	1.531
Aantal meldingen Centraal Onthaal Jongeren (COJ)	792	1.255 3)	1.175	1.230	1.125
Aantal actieve briefadressen wijkteams	1.750	1.194	1.264	-	1.292

Tabel 3.1. Aantal contacten en meldingen van verschillende loketten

- 1) Het aantal meldingen VraagWijzer en COJ is inclusief herindicaties
- 2) Het aantal meldingen geregistreerd door het CJG
- 3) Het aantal gerouteerde meldingen is toegevoegd aan het totaal aantal meldingen binnen COJ, hierdoor zijn de cijfers vanaf 2021 hoger.

CJG

Telefonische contacten is in de tweede helft fors gedaald. Het CJG neemt voor een aantal contactmomenten zelf contact op met klanten om een afspraak te maken. Dat betekent dat er minder telefonische contacten binnen komen over afspraken. Het aantal digitale contacten is toegenomen. Het CJG ziet dat andere wijzen van dienstverlening, naast telefonisch contact, bekender worden en dat er meer gebruikt wordt gemaakt van digitaal contact. Het aantal meldingen is gedaald. De oorzaak hiervoor lijkt te liggen bij de wachtlijsten van de wijkteams, waardoor wijkteams in sommige gevallen geen nieuwe klanten aannemen en een deel van de klanten naar elders is verwezen. De Service & Contact momenten digitaal zijn doorgestegen, het aantal meldingen is gedaald.

Meldingen wijkteam

Het CJG registreert ook het aantal aanmeldingen dat wordt gedaan in het wijkteam. Dit aantal is ongeveer gelijk gebleven ten opzichte van de tweede helft van 2021. Het gaat dan om aanmeldingen vanuit de reguliere en aanvullende contactmomenten JGZ en aanmeldingen die worden gedaan van uit de aanvullende contactmomenten met (ortho)pedagogen. De instroom van jeugdigen via het CJG

is relatief veel lager en daardoor niet te vergelijken met de instroom van volwassenen via de VraagWijzer. De verklaring voor dit lage aantal is dat de Vraagwijzer de centrale aanmeldroute vormt voor de meldingen van volwassenen uit het volwassenenwijkenetwerk, terwijl er voor jeugd nog andere belangrijke aanmeldroutes zijn via school/schoolmaatschappelijk werk, via huisartsen en via welzijnspartners.

VraagWijzer

Contact met de VraagWijzer kan digitaal, telefonisch of persoonlijk aan de balie plaatsvinden. Het aantal klanten dat binnenloopt of contact opneemt met de Vraagwijzer is ten opzichte van het voorgaande halfjaar fors toegenomen met meer dan 4.000 contacten. Deze toename is een gevolg van het feit dat de Vraagwijzer meer outreachend is gaan werken. Hierdoor weten steeds meer Rotterdammers de Vraagwijzer te vinden. Naast de reguliere inloop op de Vraagwijzerlocaties en de spreekuren in de wijken, is de Vraagwijzer ook actiever gaan voorlichten in de wijken. Zo worden er bijvoorbeeld actief flyers van de Vraagwijzer verspreid, via netwerkpartners of door deze direct aan te bieden aan Rotterdammers. We sluiten daarbij aan op initiatieven in de wijk, we zijn bijvoorbeeld aanwezig op markten of bijeenkomsten in de wijk. De Vraagwijzer heeft in 2022 actief Rotterdammers benaderd om te vragen of zij hulp nodig hadden bij de energietoeslag. Ook hebben medewerkers van de Vraagwijzer bijvoorbeeld woonlocaties bezocht waar veel ouderen wonen, om vragen te beantwoorden en te ondersteunen. Daarnaast worden de contacten met de welzijnspartijen aangehaald en verbeterd.

COV en COG

Het totale aantal meldingen is fors toegenomen. Door een aanpassing in de registratiewijze, zijn er ook meldingen geregistreerd van mensen die direct zijn doorverwezen naar andere loketten omdat er geen sprake is van dakloosheid. Met deze mensen is wel een intakegesprek gehouden en zijn deze ook als melding geregistreerd. Bij de toelatingen tot de opvang is er geen toename (zie hiervoor hoofdstuk 6).

COJ

Het aantal jongeren dat zich meldt bij COJ is vergelijkbaar met het aantal in de tweede helft van 2021.

3.1.1 Doorlooptijd

Doorlooptijd loketten en meldpunten	1e half jaar 2019	1e half jaar 2020	2e half jaar 2020	1e half jaar 2021	2e half jaar 2021	1e half jaar 2022	2e half jaar 2022
Gemiddelde doorlooptijd Wmo meldingen in dagen							
- VraagWijzer	38	44	28	40	42	47	69
- Centraal Onthaal Volwassen (COV)	34	38		34	35	41	40,5
- Centraal Onthaal Gezinnen (COG)	niet beschikbaar			45	47	64	56
- Centraal Onthaal Jongeren (COJ)	niet beschikbaar		45	47	38	69	63

Tabel 3.2 Gemiddelde doorlooptijd loketten en meldpunten

VraagWijzer

Een Wmo-melding kent een onderzoeksfase van maximaal 6 weken. Sinds 2020 is er sprake van een oplopende doorlooptijd voor het afhandelen van Wmo meldingen. In de tweede helft van 2022 komt de gemiddelde doorlooptijd boven de norm van 42 dagen uit (69 dagen).

Er zijn meerdere oorzaken voor het stijgen van de doorlooptijd. Een belangrijke reden voor het toenemen van de doorlooptijd is dat oude meldingen nu eerst worden afgehandeld, met als gevolg dat de gemiddelde doorlooptijd oploopt. De achterstand zijn we momenteel langzaam aan het inlopen en daarmee daalt de afhandeltermijn ook.

Er worden verschillende maatregelen genomen om de voorraden van Wmo meldingen weg te werken. We onderzoeken mogelijkheden om meer te automatiseren, en zetten in op het verkorten en versneller van processen, zonder dat de Rotterdammer daar de dupe van is. Verder zetten we in op extra capaciteit voor Wmo-consulenten, extra inhuur van medewerkers en een aangepaste wervingsprocedure voor Wmo-adviseurs. Wel blijft de grote uitstroom van ervaren Wmo-adviseurs en krapte op de arbeidsmarkt leiden tot een capaciteitsprobleem.

COV en COG

De doorlooptijd van de meldingen bij COV is niet verder gestegen in de tweede helft van vorig jaar. De doorlooptijd van de meldingen bij COG is gedaald van 64 naar 56 dagen. De doorlooptijden bij COV en COG blijven hoog dit komt vooral door uitstroom van ervaren Wmo adviseurs en een hoger ziekteverzuim in 2022. De verwachting is dat nieuwe medewerkers snel volledig mee kunnen draaien en dat het ziekteverzuim zal terug lopen.

COJ

In de tweede helft van 2022 bedraagt de gemiddelde doorlooptijd van de ondersteuningsverslagen 63 dagen, een lichte daling. Verwachting is dat daling doorzet in 2023 door inzet en training van nieuw personeel.

3.1.2 Publieksreacties

Algemene Cliënttevredenheid	2e helft 2020	1e helft 2021	2e helft 2021	1e helft 2022
Aantal ingediende klachten VraagWijzers	107	102	105	133
Aantal gegronde klachten VraagWijzers	7	6	6	7
Aantal ingediende bezwaarschriften 1)	97	110	97	99
% afgehandelde gegronde bezwaarschriften	21,10%	23,50%	35,50%	28,80%

1) Dit betreft het totaal aantal bezwaren voor de Wmo en de Jeugdwet

Tabel 3.3 Cliënttevredenheid en klachten VraagWijzer en informatie over bezwaren

Het percentage gegronde klachten over de Vraagwijzer ligt sinds de 2^e helft van 2020 rond de 5,5%. In de 1^e helft van 2022 werden er 7 van de 133 ingediende klachten gegrond verklaard.

Het aantal ingediende bezwaarschriften ligt de afgelopen twee jaar rond de 100 per half jaar. Na een geleidelijke toename van het percentage afgehandelde gegronde bezwaarschriften over de periode 2020 en 2021, zien we dit cijfer in de 1^e helft van 2022 stabiliseren.

4 Wijkteams

De wijkteams nemen een centrale plek in in het Rotterdamse stelsel van zorg en ondersteuning. De wijkteams bieden hulp en ondersteuning aan Rotterdammers die te maken hebben met complexe problematiek. Het afgelopen jaar is de vraag naar ondersteuning van de wijkteams gestegen met name doordat de instroom weer richting het niveau gaat dat voor corona gebruikelijk was. Er wordt hard gewerkt om de druk op de wijkteams te verlagen. Zo zetten we extra capaciteit in om de wachttijden te verlagen en wordt met de nieuwe inkoop getracht meer flexibiliteit in te bouwen, zodat we kunnen meebewegen met de toenemende vraag naar zorg en ondersteuning.

4.1 Instroom

Instroom wijkteams	2e half jaar 2020 Basis- hulp	2e half jaar 2020 Casus- regie	1e half jaar 2021 Basis- hulp	1e half jaar 2021 Casus- regie	2e half jaar 2021 Basis- hulp	2e half jaar 2021 Casus- regie	1e half jaar 2022 Basis- hulp	1e half jaar 2022 Casus- regie	2e half jaar 2022 Basis- hulp	2e half jaar 2022 Casus- regie
Totaal instroom Volwassenen in periode	2.948	357	2.784	362	3.124	364	3.376	376	3.435	363
Totaal instroom Jeugd in periode	1.568	445	1.740	361	1.570	369	1.641	405	1.680	331

Tabel 4.1 Instroom wijkteams Volwassenen en Jeugd

Bij de categorie 'Casusregie' in deze tabel gaat het om situaties waarbij bij de instroom in het wijkteam alleen Casusregie door het wijkteams nodig is, er is dan geen Basishulp nodig. Dat is vaak in situaties waar alleen een arrangement wordt ingezet en het wijkteam zelf geen ondersteuning levert (Basishulp). De instroom in de Basishulp is in dezelfde periode gestegen, dus er waren blijkbaar minder ondersteuningsvragen waarbij alleen casusregie nodig was en meer ondersteuningsvragen waarbij ook Basishulp werd ingezet. Het totaal aantal jeugdige Rotterdammers dat alleen door middel van Casusregie wordt ondersteund door het wijkteam is al langere tijd redelijk stabiel (tabel 4.2).

4.2 Actieve casussen

Actieve casussen en caseload wijkteams Jeugd					
	2e helft 2020	1e helft 2021	2e helft 2021	1e helft 2022	2e helft 2022
Jaar					
Fte	349,3	348,5	351,8	365,7	394,1
Casus per fte	15,4	15,4	14,8	13,9	13
Basishulp	2.936	2.958	2.885	2.864	2.794
Casusregie	2.429	2.368	2.338	2.329	2.315
Totaal casussen	5.365	5.326	5.223	5.193	5.109
Actieve casussen en caseload wijkteams Volwassenen					
	2e helft 2020	1e helft 2021	2e helft 2021	1e helft 2022	2e helft 2022
Jaar					
Fte	254,3	263,8	311,6	352,5	351
Casus per fte	15,5	15	13,1	13,9	13,9
Basishulp	3.203	3.156	3.223	3.969	3.996
Casusregie	681	808	862	909	875
Totaal casussen	3.884	3.964	4.085	4.878	4.871
Actieve casussen en caseload wijkteams totaal Jeugd en Volwassenen					
	2e helft 2020	1e helft 2021	2e helft 2021	1e helft 2022	2e helft 2022
Jaar					
Fte	603,6	612,3	663,4	718,2	745,1
Casus per fte	15,4	15,2	14	13,9	13,5
Basishulp	6.139	6.114	6.108	6.833	6.790
Casusregie	3.110	3.176	3.200	3.238	3.190
Totaal casussen	9.249	9.290	9.308	10.071	9.980

Tabel 4.2 Actieve casussen en caseload wijkteams Volwassenen en Jeugd

Het beeld laat zien dat het totaal aantal casussen en casusregie is gedaald. Dit komt doordat de wijkteams tijdsintensievere casuïstiek zijn gaan doen bij gezinnen waar zorgen zijn over de veiligheid van de kinderen. Dit noemen we Intensieve Hulpverlening, waarbij een jeugd- en gezinscoach veel tijd moet investeren in een ondersteuningsvraag om de directe veiligheid in een gezin te herstellen en een uithuisplaatsing te voorkomen. Deze taak is overgekomen van Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond. Hiervoor hebben de wijkteams extra medewerkers aangenomen, Dat is terug te zien in het aantal fte voor de wijkteams en in een daling bij maatregelen bij jeugdbescherming.

4.3 Uitstroom

Ondersteuning vanuit het wijkteam is in principe kortdurend. Hiervoor zijn richtlijnen opgesteld. De gemiddelde ondersteuningsperiode wanneer we naar basishulp kijken zit aan de bovenkant van deze richtlijn: 3 tot 6 maanden bij volwassenen, 9 tot 12 maanden bij jeugd. Er zijn altijd Rotterdammers die meer nodig hebben dan de richtlijn. Het wijkteam blijft hen dan gewoon ondersteunen.

Vervolg na wijkteams	1e helft jaar 2020	2e helft 2020	1e helft 2021	2e helft 2021	1e helft 2022	2e helft 2022
Totale uitstroom uit de wijkteams	4.956	5.594	5.107	5.404	5.794	5.721
(Basishulp en casusregie)						
Uitstroom Volwassenen	3.073	3.380	3.089	3.344	3.755	3.648
Gemiddelde ondersteuningsperiode in weken	22,9	23,7	25,1	26,1	27,4	25,9
% Langer dan 6 maanden in hulp en/of ondersteuning Volwassenen Basishulp	31%	38%	41%	41%	36%	49%
Uitstroom Jeugd	1883	2.214	2.018	2.060	2.039	2.073
Gemiddelde ondersteuningsperiode in weken Basishulp	27,3	29,9	34,6	37,3	44,1	39,3
% Langer dan 12 maanden in hulp en/of ondersteuning Jeugd Basishulp	16%	18%	27%	28%	34%	27%

Tabel 4.3 Totale uitstroom uit de wijkteams

De cijfers over vervolg na wijkteams laten zien dat de totale uitstroomcijfers over heel 2022 hoger liggen dan in 2021. Meer volwassen stroomden uit, hier komen de uitstroomcijfers weer richting het niveau van voor corona. De gemiddelde ondersteuningsduur nam iets af in het tweede half jaar, maar het percentage cliënten dat langer in hulp was is toegenomen. De uitstroom voor jeugd is stabiel, en in deze groep nam percentage langer in hulp en de gemiddelde ondersteuningsperiode af.

4.4 Publieksreacties

Klachten	1e helft 2020	2e helft 2020	1e helft 2021	2e helft 2021	1e helft 2022	2e helft 2022
Aantal ingediende klachten bij klachtenbureau cluster MO	55	50	66	41	45	59
Aantal (deels) gegronde klachten bij klachtenbureau cluster	6	6	8	7	6	12

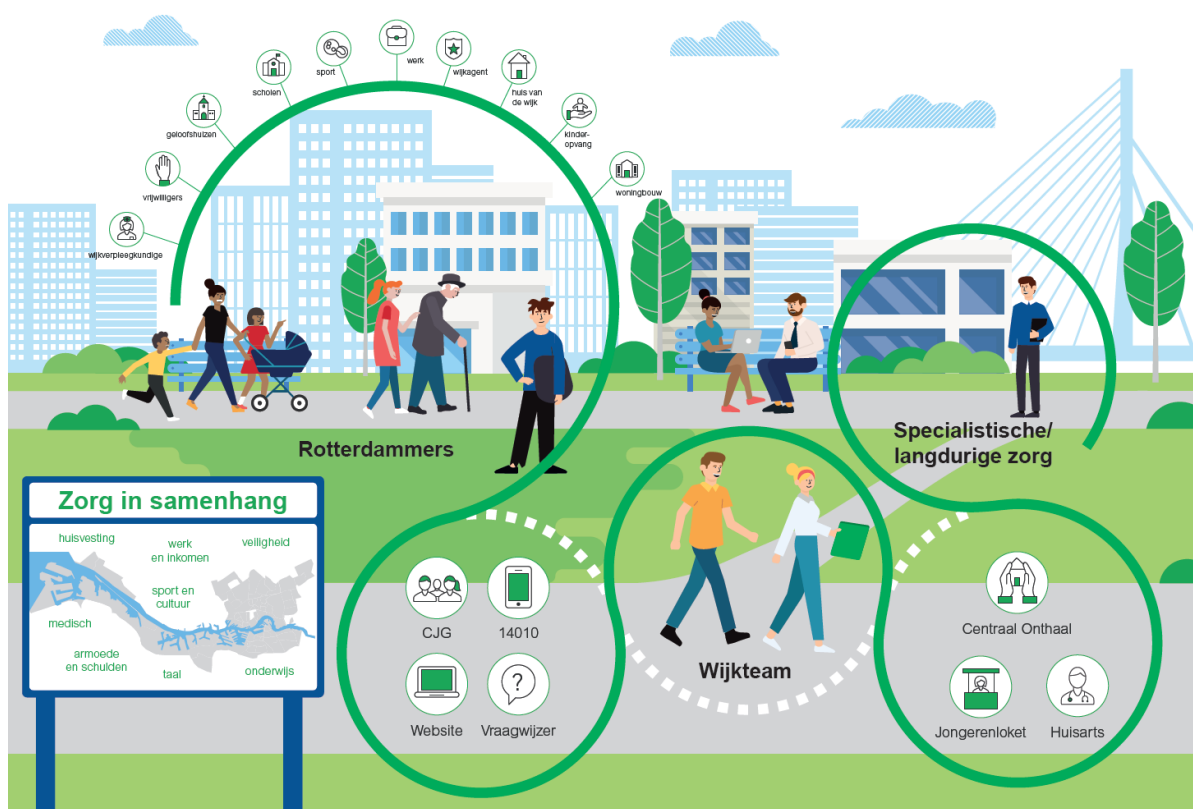
Tabel 4.4 Klachten over de wijkteams

In de tweede helft van 2022 kwamen er 59 klachten binnen over de wijkteams, afgezet tegen 45 klachten in het voorgaande half jaar. Het aantal gegronde klachten in de tweede helft van 2022 is 12, ten opzichte van 6 in de eerste helft van 2022.

De meeste klachten zijn ingediend over de informatievoorziening, maatwerk en professionaliteit.

5 Specialistische hulp/ tweedelijns ondersteuning

De gemeente wil graag dat alle Rotterdammers kunnen meedoen in de stad. Sommige inwoners hebben daar hulp bij nodig, als gevolg van bijvoorbeeld een verstandelijke beperking, psychiatrische klachten, ontwikkelingsproblemen of ouderdomsbeperkingen. In Rotterdam organiseren we de zorg en ondersteuning dicht bij de Rotterdammers. De professionele ondersteuning aan Rotterdammers in het kader van de Wmo en de Jeugdwet is gericht op het vergroten van zelfredzaamheid en samenredzaamheid, daarbij gebruik makend van de netwerken van bewoners, het wijknetwerk en het welzijnsaanbod.

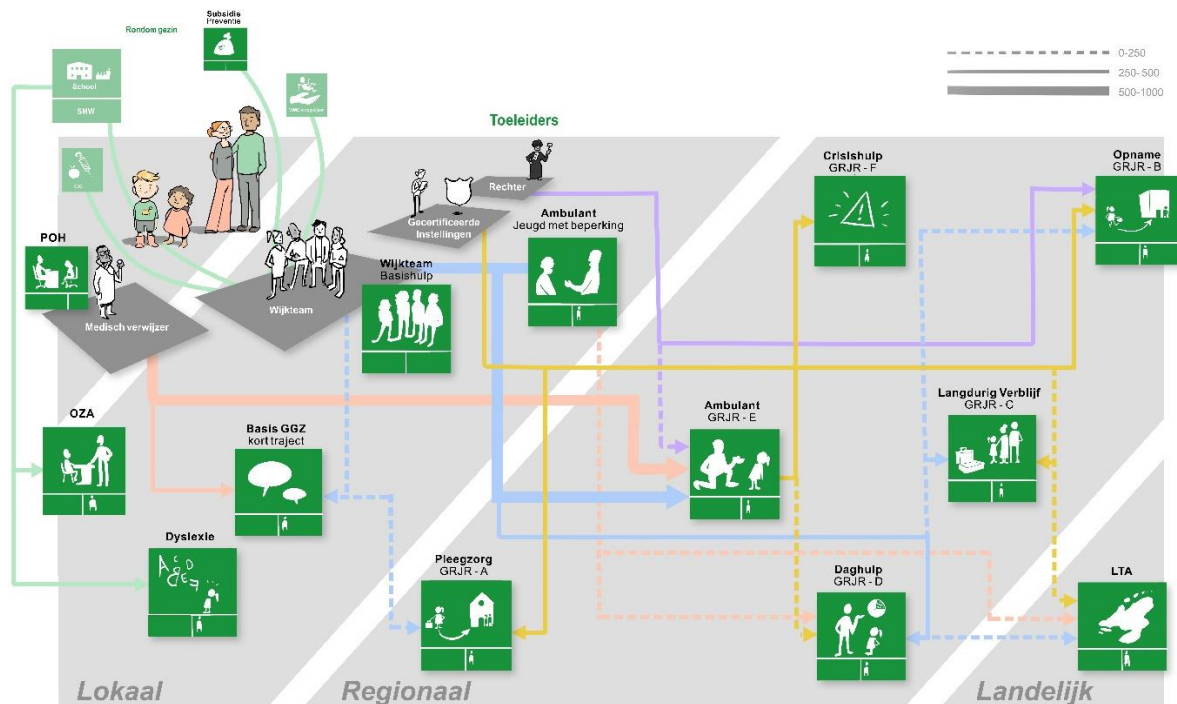

5.1 Voortgang

In dit hoofdstuk presenteren we de cijfers voor jeugdhulp en de maatwerkvoorzieningen Wmo met vergelijkingscijfers van 2020 en 2021. Bij de jeugdhulp maken we onderscheid tussen regionale, lokale en landelijke ingekochte jeugdhulp. Hoe dit en de toeleiding zich tot elkaar verhoudt blijkt uit de Infographic¹. Deze geeft weer welke ondersteuningsmogelijkheden mogelijk zijn binnen het stelsel van jeugdhulp. Globaal gaat het om ondersteuning van licht naar zwaar. Er is geen standaard route die een gezin moet doorlopen binnen de specialistische jeugdhulp, het betreft ondersteuning

¹ Een toelichting op de Infographic vindt u in het stuk 'Bijlage 1 behorende bij 20bb6506 - Infographic Jeugdhulp en toelichting op onderdelen', onder registratienummer '20bb6507'.

op maat. Dit kan van lokaal naar regionaal, van regionaal naar landelijk ingekocht maar ook afwisselend. De in te zetten ondersteuning is afhankelijk van de problematiek en ondersteuningsbehoefte van de jeugdige en het gezin.

5.2 Cliëntenbestand en instroom

5.2.1 Jeugdhulp

Onderstaande tabellen tonen het aantal cliënten dat jeugdhulp ontving in desbetreffende periode. De hulp is uitgesplit naar de volgende drie financieringsstromen:

1. Rotterdam lokaal betreft: Basis GGZ (BGGZ) voor jeugdigen, dyslexie en extramurale hulp voor jeugdigen met een beperking. De gemeente koopt deze zorg zelfstandig in.
2. PGB: dit is de instroom van het aantal nieuwe indicaties Jeugdhulp dat met een persoonsgebonden budget (PGB) wordt ingekocht.
3. Rotterdams deel van de GRJR: een groot deel van de specialistische jeugdhulp wordt via de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (GRJR) ingekocht. Naast Rotterdam nemen nog 14 andere gemeenten uit de regio Rijnmond deel aan deze inkoop.

Het is mogelijk dat een cliënt meerdere soorten jeugdhulp ontvangt. In dat geval staat deze cliënt bij beide typen zorg. Alleen de laatste regel van elke tabel laat het unieke aantal cliënten zien dat Jeugdhulp ontvangt.

Lokale jeugdhulp en PGB

De eerste tabel heeft betrekking op de jeugdhulp die de gemeente zelfstandig inkoop.

Aantal cliënten Jeugdhulp (lokaal)	1e half jaar 2020	2e half jaar 2020	1e half jaar 2021	2e half jaar 2021	1e half jaar 2022	2e half jaar 2022
Jeugd met een beperking	850	839	808	808	814	750
Basis JGGZ	949	865	924	1031	1052	1.524
Dyslexie	566	554	574	547	550	569
Pgb	1.138	1.191	1.204	1.231	1.322	1.239
Totaal aantal unieke cliënten	3.328	3.280	3.489	3.465	3.716	4.082

Tabel 5.1 cliënten specialistische ondersteuning Jeugd – lokaal ingekochte hulp.

Bij de lokale jeugdhulp blijft het totale aantal cliënten groeien. Deze groei is vooral te verklaren door een groei bij de basis GGZ, zie ook bij instroom.

Instroom in een jaarhelft is gedefinieerd als een nieuw arrangement van een cliënt die het half jaar daarvoor geen zorg ontvangen heeft. De instroom betreft afgegeven indicaties. Niet elke indicatie hoeft verzilverd te worden. Het aantal arrangementen/hulptrajecten dat daadwerkelijk start kan dus lager liggen dan het totale instroomcijfer. Daarnaast kunnen sommige cliënten meerdere indicaties hebben en meerdere keren voorkomen in de tabellen.

Instroom specialistische jeugdhulp (lokaal)	1e half jaar 2020	2e half jaar 2020	1e half jaar 2021	2e half jaar 2021	1e half jaar 2022	2e half jaar 2022
Jeugd met een beperking	165	202	162	139	160	140
Basis JGGZ	311	295	275	347	363	720
Dyslexie	164	135	215	169	195	148
Instroom PGB	233	243	240	260	337	390
Totale aantal nieuwe arrangementen/PGB's	873	875	892	915	1.055	1.398

Tabel 5.2 Instroom specialistische jeugdhulp – ingekocht door de gemeente

De instroom bij basis GGZ is in de tweede helft sterk gestegen, dit komt door een tussentijdse inkoop voor BGGZ+. Door het aanbod uit te breiden, is er meer capaciteit voor behandelingen beschikbaar gekomen. Doel is om de hoge druk en wachtlijsten bij de specialistische GGZ te verlagen, door de toestroom naar SGGZ om te buigen naar de Basis GGZ. Dit effect zien we nog niet terug in dalende aantallen bij de SGGZ.

De instroom voor Pgb is gestegen met 53 aanvragen. Dit hangt samen met het feit dat de gecontracteerde zorg te kampen heeft met wachttijden ten gevolge van personele krapte en ouders en verzorgers zoeken naar aanbieders waarbij de hulp sneller wordt geleverd.

regionale jeugdhulp

De volgende tabel toont het aantal Rotterdamse cliënten dat gebruik maakt van jeugdhulp die regionaal via de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (GRJR) is ingekocht.

Cliënten Jeugdhulp specialistische ondersteuning – regionale inkoop	1e half jaar 2020	2e half jaar 2020	1e half jaar 2021	2e half jaar 2021	1e half jaar 2022	2e half jaar 2022
A. Pleegzorg (GRJR Rotterdam)	1.091	1.025	996	1.017	944	1.050
B. Opname Bed & Behandeling (GRJR Rotterdam)	435	370	376	413	376	390
C. Langdurig verblijf (GRJR Rotterdam)	175	150	153	152	160	174
D. Steun, hulp of behandeling overdag (GRJR Rotterdam)	409	409	433	487	539	633
E. Ambulante hulpverlening in de thuissituatie (GRJR Rotterdam)	3.727	3.230	3.510	3.505	3.464	3.512
Totaal aantal unieke cliënten	5.339	4.746	5.010	5.088	5.015	5.200

Tabel 5.3 Aantal cliënten specialistische ondersteuning Jeugd – regionaal ingekochte hulp

De stijging van het aantal jeugdigen in opdracht D (Steun, hulp of behandeling overdag) komt mede door een nieuw Zorgonderwijscentrum en een toename van aanbod in daghulp, zie ook bij instroom. Ook een verzwaring van de doelgroep zorgt voor een verschuiving van jeugdigen (vanuit opdracht E) naar opdracht D. Ook de (soms) beperkte doorstroom richting de residentiële jeugdhulp (verblijf), onderwijs of kinderopvang zorgt voor een toename van het aantal jeugdigen in opdracht D. De instroom en het aantal jeugdigen in opdracht B (Opname Bed & Behandeling) is afgenomen. Een verklaring hiervoor is de afbouw van de gesloten jeugdhulp.

Het aantal jeugdigen in opdracht C (Langdurig verblijf) is redelijk stabiel, dit hangt samen met het aanbod.. Er is sprake van een lichte afname van de instroom, en een toename van het aantal jongeren in zorg. Mogelijk zijn beperkte doorstroommogelijkheden (Wmo, Wlz, woningnood) van invloed hierop.

Onderstaande tabel toont het aantal nieuw afgegeven arrangementen voor Rotterdamse cliënten binnen de GRJR.

Instroom Jeugdhulp specialistische ondersteuning – regionale inkoop	1e half jaar 2020	2e half jaar 2020	1e half jaar 2021	2e half jaar 2021	1e half jaar 2022	2e half jaar 2022
A. Pleegzorg (GRJR Rotterdam)	94	111	106	86	147	109
B. Opname Bed & Behandeling (GRJR Rotterdam)	136	102	156	163	116	102
C. Langdurig verblijf (GRJR Rotterdam)	58	38	50	44	40	51
D. Steun, hulp of behandeling overdag (GRJR Rotterdam)	176	164	192	240	187	253
E. Ambulante hulpverlening in de thuissituatie (GRJR Rotterdam)	853	1.099	1.033	1.000	992	1.017
Totale aantal nieuwe arrangementen	1.317	1.514	1.537	1.533	1.482	1.532

Tabel 5.4 Instroom specialistische ondersteuning Jeugd – regionaal ingekochte hulp

Het totaalbeeld is in 2022 vergelijkbaar met 2021. Over de afgelopen jaren is een stijging te zien in opdracht D daghulp, omdat het aanbod in dit onderdeel is verruimd.

De stijging binnen opdracht A (pleegzorg) heeft te maken met de wijziging in het Woonplaatsbeginsel, hierdoor zijn meerdere jeugdigen onder de verantwoordelijkheid van Rotterdam komen te vallen.

5.2.2 Jeugdbescherming Rijnmond (Rotterdamse cliënten)

De Gecertificeerde Instelling (GI) wordt ingezet wanneer de veiligheid en/of ontwikkeling van een kind wordt bedreigd. De rechter kan na onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) een dwangmaatregel opleggen zoals een ondertoezichtstelling (OTS) of een voogdijmaatregel. Ook kan een rechter een jeugdreclasseringsmaatregel (JR) opleggen in strafrechtelijk kader. Deze maatregelen worden door een GI uitgevoerd. Wanneer er een acute crisis optreedt, kan het crisisinterventieteam (CIT) van de GI Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond (JBRR) ingeschakeld worden.

In de tabel staat informatie over het aantal jeugdigen dat een lopende jeugdbeschermingsmaatregel of crisisinterventie had.

Huidig bestand jeugdbescherming (totaal GI)	1e halfjaar 2021	2e halfjaar 2021	1e halfjaar 2022	2e halfjaar 2022
Ondertoezichtstelling	1390	1110	1173	1099
Jeugdreclasseringsmaatregel	883	688	473	462
Voogdij	353	322	444	445
Crisisinterventies	561	365	426	406

Tabel 5.5 huidig clientbestand jeugdbescherming

In de rapportage over heel 2021 zijn de cijfers van JBRR, William Schrikker Stichting Jeugdbescherming en Jeugdreclassering (WSSJBJR) en het Leger des Heils opgenomen. In de rapportage over 2022 wordt deze lijn doorgezet. Er worden cijfers gepresenteerd van de drie instellingen vanaf begin 2021.

De GI's hebben over 2021 een aangepaste telling aangeleverd voor het overzicht lopende unieke cliënten. Het beeld blijft voor de inzet van Ondertoezichtstellingen gelijk. Er is sprake van een geleidelijke daling van het aantal Ondertoezichtstellingen. Bij jeugdreclassering is ook een dalende trend zichtbaar. Tegelijkertijd zijn er veel signalen dat er sprake is van ernstiger feiten wanneer jeugdigen criminele handelingen plegen.

De toename bij Voogdij komt door een administratieve aanpassing in verband met veranderingen in het woonplaatsbeginsel. Dit waren al jeugdigen waarvoor de voogdij bij deze GI's was belegd.

Instroom jeugdbescherming (totaal GI)	1e halfjaar 2021	2e halfjaar 2021	1e halfjaar 2022	2e halfjaar 2022
Ondertoezichtstelling (OTS)	329	208	164	205
Jeugdreclasseringsmaatregel (JR)	286	215	146	148
Voogdij	37	30	22	30

Tabel 5.6 Instroom jeugdbescherming

Bij de instroom van nieuwe cliënten in 2022 blijft bij alle wettelijke maatregelen de daling doorzetten.

5.2.3 Huidig cliëntenbestand Wmo voorzieningen

In onderstaande tabel staat informatie over het aantal cliënten dat in een bepaald halfjaar een indicatie had voor een maatwerkvoorziening. Cliënten kunnen een indicatie hebben voor meerdere soorten maatwerkvoorzieningen. Zij worden dan zowel bij de ene als bij de andere soort(en) maatwerkvoorziening(en) meegeteld als cliënt.

Cliënten met tweedelijnsondersteuning Wmo	Aantal cliënten 1e halfjaar 2019	Aantal cliënten 1e halfjaar 2020	Aantal cliënten 2e halfjaar 2020	Aantal cliënten 1e halfjaar 2021	Aantal cliënten 2e halfjaar 2021	Aantal cliënten 1e halfjaar 2022	Aantal cliënten 2e halfjaar 2022
Totaal aantal unieke cliënten	49.707	51.009	51.254	51.108	51.157	51.034	50.435
-waarvan ZIN	47.017	48.777	48.986	48.771	49.016	49.119	48.205
-waarvan PGB (totaal)	5.399	5.261	5.310	5.335	5.129	4.498	4.181
-waarvan PGB (enkel Wmo-arrangementen)	4.389	4.204	4.234	4.244	4.003	3.813	3.619
Bestaat uit:							
- Wmo-arrangement	29.783	31.894	33.097	33.692	33.858	33.918	33.239
Waarvan per cliëntgroep							
* Ouderen/Somatiek	15.566	16.859	17.106	17.278	17.829	18.213	18.216
* Lichamelijk Beperkten	965	963	934	915	868	842	836
* Verstandelijk Beperkten extramuraal	1.696	1.714	1.765	1.774	1.731	1.713	1.654
* Verstandelijk Beperkten intramuraal	90	108	115	138	136	143	157
* Zintuiglijk beperkten	99	97	93	90	91	93	91
* (O)GGZ extramural	10.360	10.923	11.300	11.623	11.595	11.430	11.359
* (O)GGZ intramural	1.472	1.716	1.784	1.874	1.608	1.484	1.378
- Overgangsrecht AWBZ-Wmo GGZ-C intramuraal	730	446	402	123	-	-	-
- Vervoer	26.679	26.704	26.196	25.577	25.655	25.644	25.070
- Hulpmiddel	10.553	10.851	11.059	10.979	11.045	10.730	11.579
- Woningaanpassingen	1.499	2.301	2.888	3.103	3.426	3.667	3.805

Tabel 5.7 Informatie over cliënten met een Wmo-indicatie

Qua cijfers valt op dat er een lichte daling is in het totaal aantal cliënten.

We zien een daling in intramuraal OGGZ, er is een kleine toename intramurale VB indicaties daarnaast is het waarschijnlijk dat een deel van mensen met OGGZ intramuraal zijn uitgestroomd naar de Wlz in 2022.

Een Wmo-arrangement bestaat uit ondersteuning op één of meer van in totaal zeven resultaatgebieden. Onderstaande tabel geeft informatie voor welke resultaatgebieden cliënten geïndiceerd zijn.

Aantal indicaties Wmo-arrangementen per resultaatgebied	1 ^e halfjaar 2019	2 ^e halfjaar 2019	2 ^e halfjaar 2020	1 ^e halfjaar 2021	2 ^e halfjaar 2021	1 ^e halfjaar 2022	2 ^e halfjaar 2022
- Sociaal en persoonlijk functioneren	14.858	15.845	16.343	16.844	15.810	14.979	16.113
waarvan met opvoedingsondersteuning	623	721	791	788	784	1.557	1.355
- Ondersteuning en regie bij het voeren van een huishouden	17.873	19.367	19.743	19.995	20.590	21.009	21.154
- Financiën	9.462	9.506	9.543	9.302	8.460	7.775	7.148
- Dagbesteding	6.105	5.828	5.678	5.651	5.048	4.785	4.464
waarvan sociaal	5.022	4.859	4.768	4.765	4.255	4.044	3.788
waarvan arbeidsmatig	1.083	969	910	886	793	741	676
- Ondersteuning bij zelfzorg en gezondheid	3.824	4.242	4.391	4.580	4.177	3.961	3.700
- Nachtelijk Toezicht	282	396	434	470	417	405	362
- Nachtelijk Toezicht en Huisvesting	1.541	1.819	1.892	2.003	1.734	1.618	1.515
Aantal indicaties dat bestaat uit							
* één resultaatgebied	17.299	18.743	19.410	19.869	20.565	20.309	20.342
* twee resultaatgebieden	7.409	7.873	8.198	8.484	8.326	8.840	8.465
* drie resultaatgebieden	4.259	4.377	4.434	4.474	4.249	4.326	4.094
* vier resultaatgebieden	1.993	2.086	2.088	2.136	1.938	2.051	1.859
* vijf resultaatgebieden	1.041	1.037	1.045	1.022	788	716	590
* zes resultaatgebieden	15	18	15	9	11	22	20

Tabel 5.8 Aantal indicaties Wmo-arrangementen per resultaatgebied

De meeste cliënten met een Wmo-arrangement hebben een indicatie voor één resultaatgebied. Het resultaatgebied met de meeste indicaties is het resultaatgebied 'Ondersteuning en regie bij het voeren van een huishouden'. Het aantal indicaties hiervoor is de afgelopen jaren toegenomen. Een verklaring hiervoor is het abonnementstarief voor de eigen bijdrage dat per 1 januari 2019 geldt. Dit houdt in dat de eigen bijdrage van de cliënt is gemaximeerd, ongeacht inkomen of de mate waarin hulp wordt gebruikt. Naast de blijvende stijging op 'Ondersteuning en regie bij het voeren van een huishouden', lijkt er ook een effect van het abonnementstarief te zien op 'woningaanpassingen'. Het abonnementstarief is vastgesteld door het Rijk.

5.2.4 Instroom Wmo voorzieningen

In onderstaande tabel staat de instroom van nieuwe cliënten met een indicatie voor de verschillende soorten Wmo-maatwerkvoorzieningen² voor de verschillende halfjaren. Iemand wordt gezien als nieuwe cliënt wanneer hij/zij niet binnen een periode van 6 maanden daarvoor ook een indicatie had voor een maatwerkvoorziening.

² Een Wmo-maatwerkvoorziening is een individuele voorziening waar een cliënt op grond van de door de gemeente afgegeven indicatie recht op heeft. Wmo-maatwerkvoorzieningen worden onderscheiden in Wmo-arrangementen (ondersteuning in de vorm van diensten), vervoersvoorzieningen, hulpmiddelen en woningaanpassingen.

Instroom tweedelijns ondersteuning Wmo	Aantal cliënten 1e half jaar 2020	Aantal cliënten 2e halfjaar 2020	Aantal cliënten 1e halfjaar 2021	Aantal cliënten 2e halfjaar 2021	Aantal cliënten 1e halfjaar 2022	Aantal cliënten 2e halfjaar 2022
Instroom vanuit:						
VraagWijzer	5.788	5.096	5.050	5.983	5.267	3.773
Wijkteam	408	357	387	369	322	248
Centraal Onthaal Volwassenen	436	415	479	358	409	370
Centraal Onthaal Jongeren	212	177	238	215	84	87
Totaal 1)	6.916	6.126	6.232	7.028	6.163	4.701
Instroom per soort ondersteuning:						
Wmo-arrangement per cliëntgroep						
* Ouderen/Somatiek	2.140	1.860	1.841	2.136	1.849	1.736
* Lichamelijk Beperkten	51	63	66	52	60	60
* Verstandelijk Beperkten extramuraal	144	130	133	133	106	109
* Verstandelijk Beperkten intramuraal	6	5	13	8	3	5
* (O)GGZ extramuraal 2)	1.339	1.322	1.374	1.246	1.117	1.133
* (O)GGZ intramuraal	112	95	181	87	83	62
* Zintuiglijk beperkten	5	4	5	5	5	4
Vervoer	1.698	1.402	1.418	1.900	1.693	1.529
* waarvan: collectief aanvullend vervoer	1.523	1.236	1.251	1.718	1.523	1.418
* waarvan: vervoer naar dagbesteding	93	113	107	111	109	86
Hulpmiddel	905	826	771	940	787	999
Woningaanpassing	519	418	455	539	480	382

1) De totalen zijn geen optellingen van de aantallen erboven: er zijn cliënten die zijn ingestroomd waarvan onbekend is via welk loket zij de indicatie afgegeven hebben gekregen.

2) Binnen deze cliëntgroep vallen ook cliënten die behoren tot de bijzondere doelgroepen Dak- en thuisloze volwassenen, Dak- en thuisloze jongeren, Slachtoffers huiselijk geweld, (O)GGZ met kinderen in de opvang. De uitsplitsing naar deze bijzondere doelgroepen is in de systemen niet waar te nemen en cijfers zijn hierover dus niet te presenteren.

Tabel 5.9 Instroom tweedelijns ondersteuning Wmo

Instroom uit de VraagWijzer is gedaald in het tweede half jaar.

Bij Centraal Onthaal Jongeren is de daling in het 'aantal unieke cliënten met een eerste indicatie' te zien in het eerste half jaar. Dit kwam door tekort aan personeel dat een onderzoek na een melding kan uitvoeren. Instroom op Wmo-arrangementen blijft op cliëntgroepen ouderen en (O)GGZ extramuraal het grootst. Instroom in vervoer voor volwassenen is licht gedaald.

5.2.5 Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond (Rotterdamse cliënten)

Rotterdamse cijfers VTTR	1e half jaar 2020	2e halfjaar 2020	1e halfjaar 2021	2e halfjaar 2021	1e halfjaar 2022	2e halfjaar 2022
Adviezen	3.028	4.280	4.617	4.370	4.165	3.826
Meldingen	3.926	3.801	4.005	3.427	3.297	3.607

Tabel 5.10 Instroom VTTR

Het aantal adviesvragen in het 2e halfjaar 2022 (3.826) was lager dan in dezelfde periode vorig jaar (4.370). In het 2e halfjaar 2022 steeg het aantal meldingen bij VTTR naar 3.607 (t.ov. 3.297 in het 1e halfjaar 2022).

Sinds de aanscherping van het Besluit verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in 2019 had Veilig Thuis landelijk te maken gehad met een stijgende instroom. Vanaf het 2e halfjaar

2021 zien we een daling van het aantal adviezen bij VTRR. VTRR heeft geen specifieke verklaring voor de daling van het aantal adviezen.

Het aantal meldingen bij VTRR nam in de 2e helft van 2022 toe. VTRR vermoedt dat de beëindiging van de coronamaatregelen van invloed zijn geweest op de instroom. Tijdens de coronacrisis kwamen professionals minder achter de voordeur.

VTRR ziet dat de ernst van de meldingen toeneemt, waardoor VTRR vaker dan voorheen eigen diensten als onderzoek of 'voorwaarden en vervolg' (veiligheidsafspraken) inzet.

5.3 Wachttijden

Wachttijden tweedelijns ondersteuning	2e halfjaar 2020	1e halfjaar 2021	2e halfjaar 2021	1e halfjaar 2022	2e halfjaar 2022
Jeugd retrospectieve wachttijd (GRJR Rotterdam), gemiddelde wachttijd in weken	15,9 weken	14,0 weken	13,0 weken	11,0 weken	11,0 weken
Treeknorm jeugdhulp (% cliënten binnen 14 weken gehopen) (GRJR Rotterdam)	67%	67%	72%	70%	70%
Wmo: Aantal cliënten met een overbruggingsarrangement	437	448	448	421	431
Waarvan behorende tot cliëntgroep Verstandelijk Beperkten extramuraal	75	81	82	80	83
Waarvan behorende tot cliëntgroep (O)GGZ extramuraal	362	367	366	341	348
- Wmo: norm aanvang start zorg behaald	77%	80%	77%	76%	76%

Tabel 5.13 Informatie over wachttijd Jeugd, aanvang zorgstart Wmo en overbruggingsarrangementen Wmo

De bovenstaande tabel toont bij jeugd de retrospectieve wachttijd. De gemiddelde wachttijd blijft in de tweede helft van 2022 gemiddeld 11 weken. De afname is vooral te danken aan de regionale aanpak wachtijden. Zo is er een kortere wachttijd voor ambulante jeugdhulp, waar de wachttijdaanpak effect lijkt te hebben en jeugdigen minder lang hoeven te wachten. Om de wachttijd voor jeugdhulp met verblijf te laten afnemen zijn er in 2022 tijdelijk extra bedden voor 'Opname Bed & Behandeling' gerealiseerd. Ook zijn er ambulante alternatieven voor verblijf ontwikkeld.

De Treeknorm beschrijft de landelijk maximaal aanvaardbare termijn van wachten binnen de zorg, namelijk maximaal 14 weken. In de tweede helft van 2022 is het percentage gelijk aan de eerste helft van 2022.

Het aantal Wmo-cliënten met een overbruggingsarrangement is stabiel gebleven ten opzichte van de eerste helft van 2022, maar gedaald ten opzichte van deze periode in 2021.

Voor 76% van de nieuw gestarte indicaties koppelden de zorgaanbieders aan de gemeente op tijd terug dat de zorg voor een cliënt met een Wmo-arrangement is gestart. Dit percentage is vergelijkbaar met het vorig halfjaar.

5.4 Financieel beeld

5.4.1 Wmo maatwerk voorzieningen

Wmo-maatwerk Raadsmonitor 2022 (bedragen x € 1 mln)	Realisatie 2021	Oorspronkelijke Begroting 2022	Begroting 2022 (na 10-maands)	Realisatie 2022	Afwijking
Wmo-arrangementen met verblijf (intramuraal)	62,8	70,0	72,8	54,4	18,4
Wmo-arrangementen zonder verblijf (extramuraal)	175,3	188,9	200,6	182,5	18,0
Overige maatwerkvoorzieningen Wmo	31,4	32,2	31,4	32,5	-1,2
Totaal maatwerkvoorzieningen Wmo	269,5	291,1	304,8	269,6	35,3

Tabel 6.11 Financiën tweedelijns Wmo-ondersteuning

Door lagere productie zijn de declaraties op de voorlopige afrekeningen van de Wmo-arrangementen lager uitgevallen. Dit is deels ook te wijten aan het feit dat de bijgestelde prognose te hoog was. De (bijgestelde) begroting is gebaseerd op de meerjarenprognose. De uitkomsten van de meerjarenprognose kennen echter een grote mate van onzekerheid. De oorzaak hiervoor is dat de meerjarenprognose wordt opgesteld op basis van een extrapolatie van historische data op perceelniveau. Het Rotterdamse arrangementenmodel werkt met andere parameters die echter niet 1-op-1 bruikbaar zijn als bouwstenen voor een financiële prognose. Het verbeteren van de prognoses (waarbij het Rotterdamse arrangementenmodel als uitgangspunt zou moeten gaan dienen) staat hoog op de agenda, evenals het verbeteren van de beschikbaarheid van voldoende betrouwbare data (datakwaliteit) voor de prognoses. Beide issues zijn niet op korte termijn op te lossen.

De lasten voor de overige maatwerkvoorzieningen zijn hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door hogere uitgaven voor woningaanpassingen, doordat vanwege de huidige woningmarkt niet altijd een verhuysadvies is afgegeven en soms flinke (en dure) aanpassingen van de huidige woning nodig zijn. Daarnaast is er een sterke stijging van offerteprijzen, zowel bij de woningaanpassingen als bij de hulpmiddelen. De redenen van de prijsstijgingen zijn bekend: hogere grondstofprijzen, gestegen transportkosten en personeelstekort.

5.4.2 Jeugdhulp

Jeugdhulp Raadsmonitor 1e halfjaar 2022 (bedragen x € 1 mln)	Realisatie 2021	Oorspronkelijke Begroting 2022	Begroting 2022 (na 10-maands)	Realisatie 2022	Afwijking
Lokale Jeugdhulp	40,2	48,3	48,2	41,7	6,6
Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond	134,5	136,4	162,3	162,3	0,0
Totaal Jeugdhulp	174,7	184,7	210,5	204,0	6,6

Tabel 6.12. Financiën specialistische jeugdhulp

Voor lokale jeugdhulp zijn extra middelen beschikbaar gesteld om de voor het wegwerken van de wachtlijsten. Deze extra middelen zijn niet volledig besteed op lokale jeugdhulp, maar voor een belangrijk deel wel binnen de regionale jeugdhulp.

Ook voor de GRJR zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor het wegwerken van de wachtlijsten. Deze extra middelen zijn wel allemaal besteed en was er ook sprake van overbesteding. In de tabel is deze overbesteding niet zichtbaar omdat de jaarrekening van de GRJR opgemaakt wordt nadat de

jaarrekening van de gemeente is opgesteld. Deze overbesteding over 2022 is meegenomen in de begroting 2023 van de gemeente.

6 Beschikbaarheidsvoorzieningen

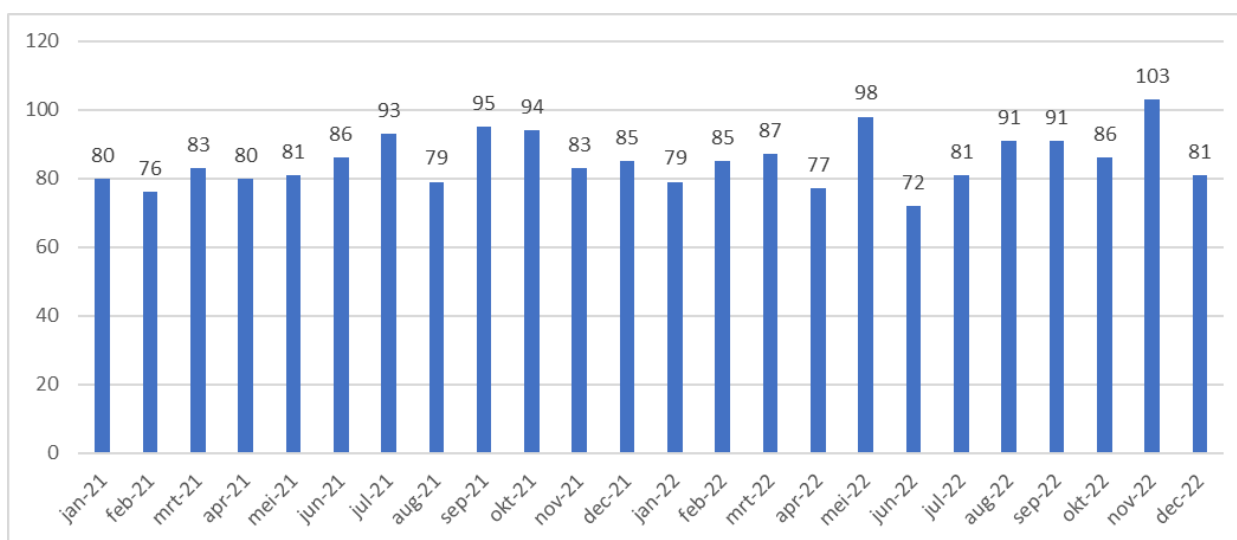
6.1 Beschikbaarheidsvoorzieningen

Het doel van de beschikbaarheidsvoorzieningen zoals dagopvang, nachtopvang en crisisopvang is het creëren van een vangnet voor Rotterdammers³. In het geval van huiselijk geweld betekent dit het bieden van bescherming, een veilige plek, om van daaruit toe te leiden naar zelfstandig wonen en/of passende Wmo ondersteuning. Die ondersteuning is gericht op het vergroten van de zelfredzaamheid.

De gemeente zet zich samen met zorgaanbieders en andere ketenpartners in om dak- en thuisloze volwassenen, gezinnen, jongeren en slachtoffers van huiselijk geweld direct te helpen. Dak- en thuislozen verblijven doorgaans in hun netwerk. Opvang wordt ingezet als men niet (meer) in zijn netwerk terecht kan en acuut dakloos is. Crisisopvang voor slachtoffers van huiselijk geweld vindt plaats als er sprake is van acuut gevaar, danwel levensbedreigende situaties.

6.2 Huidige stand van zaken

6.2.1 Aantal toegekende CO-passen

Figuur 6.1 Het aantal nieuw toegekende CO-passen per maand 2021-2022⁴

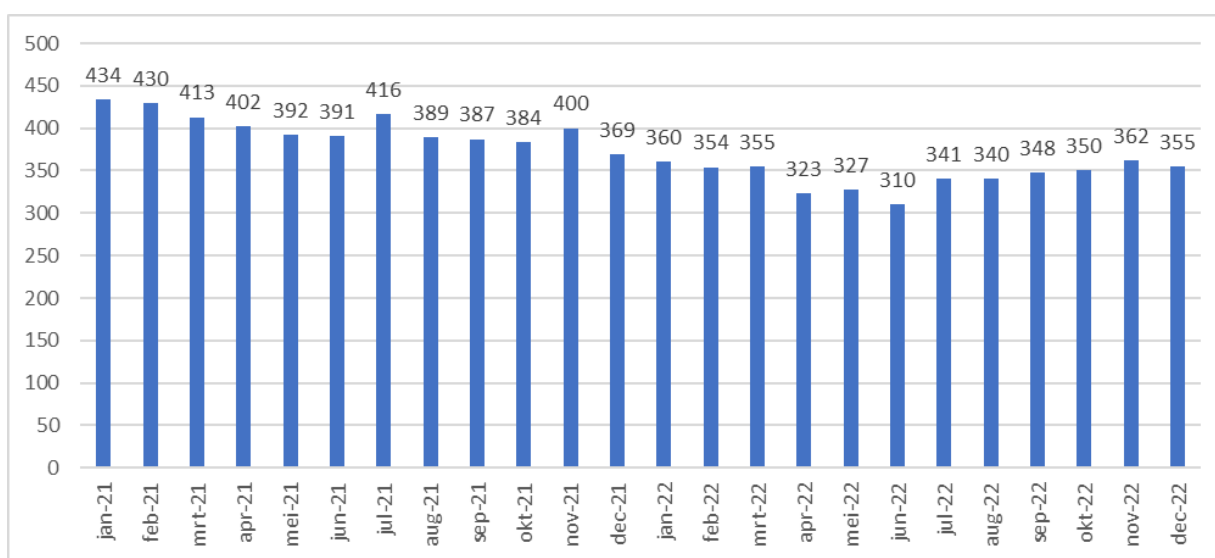
In de tweede helft van 2022 zijn in totaal 533 passen verstrekt, dat is 35 meer dan in de eerste helft van 2022 (498). In totaal over 2022 zijn 1.031 passen verstrekt; in 2021: 1015, de instroom is dus vergelijkbaar met 2021.

6.2.2 Capaciteit en bezettingsgraad

Aantal volwassenen in nachtopvang

³ NB, Rotterdam is een centrumgemeente

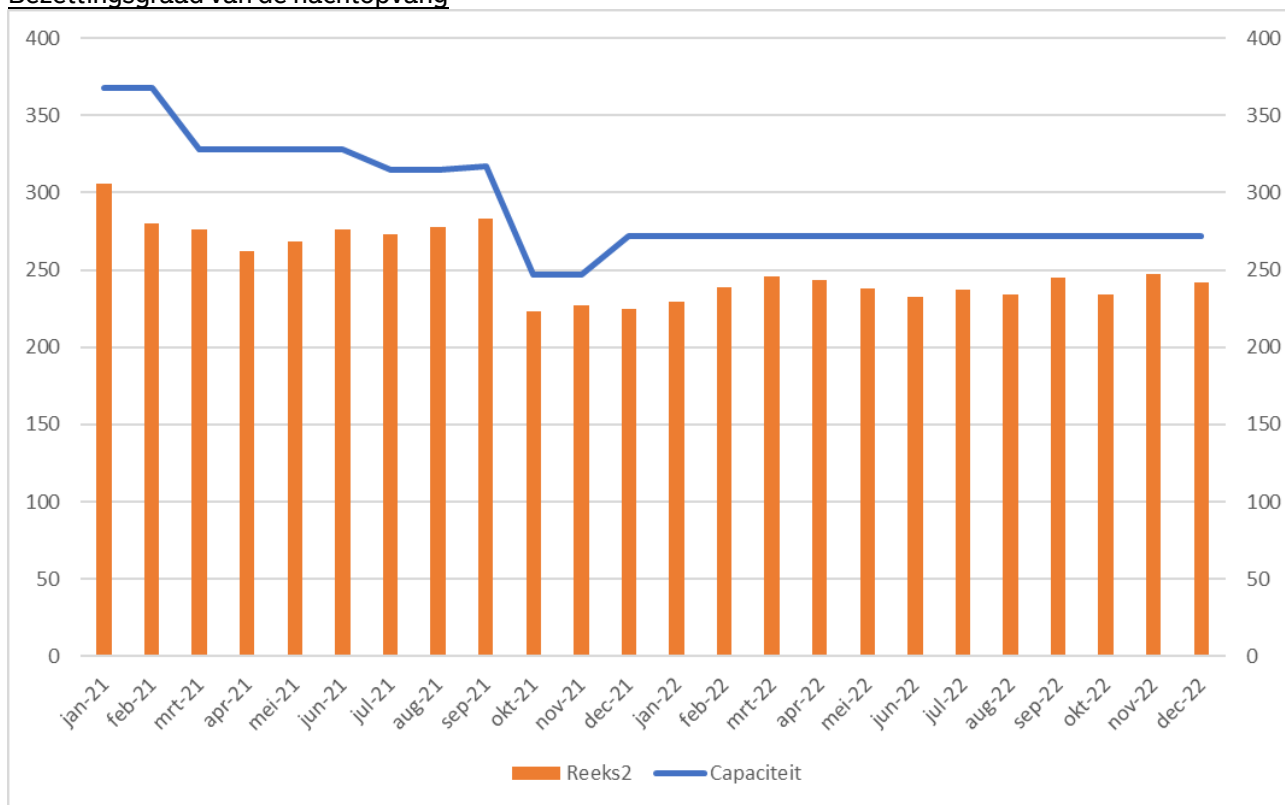
⁴ Deze grafiek is dus van toepassing op de doelgroep vanaf 23 jaar

Figuur 6.2 Aantal unieke cliënten per maand in de nachtopvang 2021-2022

In de bovenstaande grafiek is te zien dat het aantal unieke slapers in de tweede helft van 2022 iets toeneemt tov de eerste helft, maar lager is dan in 2021.

Bezettingsgraad van de nachtopvang

Figuur 6.3 Capaciteit en bezetting per maand van de nachtopvang 2021-2022

Sinds 2022 zijn 272 plekken beschikbaar in de nachtopvang. De gemiddelde bezettingsgraad over de tweede helft van 2022 is stabiel, rond 87%. Een bezettingscijfer van 100% niet reëel, vanwege de aard van de doelgroep kwetsbare Rotterdammers. Door de vluchtigheid van de doelgroep komt het voor dat een bed onbeslagen blijft terwijl dit wel gereserveerd was. Vanuit de gemeente sturen we samen met aanbieders van nachtopvang op een optimale bezetting van de bedden in de nachtopvang.

Crisisopvang jongeren

Voor acuut dakloze jongeren hebben we in Rotterdam momenteel 33 plekken in de crisisopvang. Jongeren hebben hier na toewijzing een vast bed en zijn dus iedere avond verzekerd van onderdak. Overdag kunnen deze jongeren terecht in de in 2021 gerealiseerde dagopenstelling (dagopvang) 'Post West'.

In de tweede helft van 2022 zijn in totaal 77 jongeren geplaatst in de crisisopvang. Als we dit vergelijken met de tweede helft van 2021, waarbij 81 jongeren zijn geplaatst, dan zien we een daling van het aantal jongeren. Sinds mei 2022 zijn er twee plaatsen voor groepsongeschikten jongeren geopend, waardoor er nu 33 plekken beschikbaar zijn (in plaats van 31 voorheen).

Crisisopvang jongeren	tweede helft 2021	eerste helft 2022	tweede helft 2022
Aantal jongeren in de crisisopvang	81 jongeren	94 jongeren	77 jongeren
Verblijfsduur crisisopvang	52 dagen	56 dagen	71 dagen
Aantal jongeren die langer dan 84 dagen in de crisisopvang zitten	9 jongeren	15 jongeren	23 jongeren
Wachttijd voor een plek in de crisisopvang	4 dagen	12 dagen	-

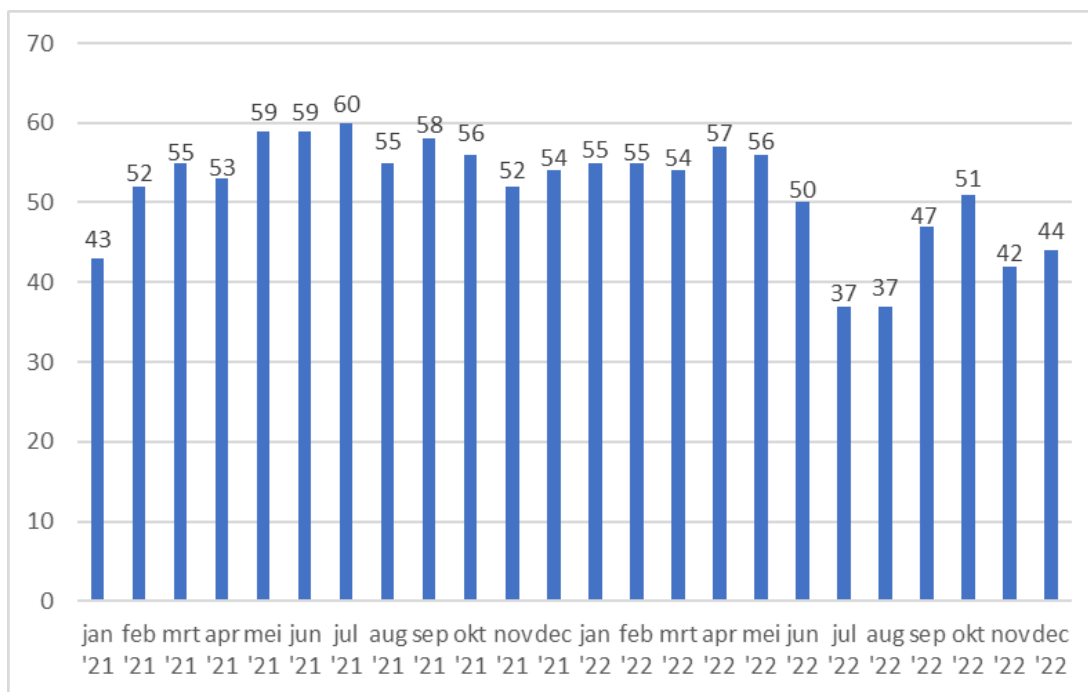
Tabel 6.1 Crisisopvang jongeren

De ketenafpraak is dat jongeren maximaal 6 weken (42 dagen) in de crisisopvang verblijven, met maximaal 1 verlenging van 6 weken (totaal 84 dagen). In de tweede helft van 2022 verbleven jongeren gemiddeld 71 dagen in de opvang. De reden hiervoor is dat er voor hen niet een passende vervolgplek beschikbaar was. Dit blijft een punt van aandacht.

De bezetting in de crisisopvang was nagenoeg 100%, waardoor een jongere na aanmelding niet direct geplaatst kon worden. Een wachttijd voor de crisisopvang is onwenselijk, maar een aantal jongeren weten in deze periode ergens nog een slaapplek te vinden (bij familie of vrienden). Uitgangspunt is dat jongeren niet op straat slapen. Bij gebrek aan een plek in de crisisopvang zijn jongeren daarom soms tijdelijk in een hotel geplaatst.

In 2022 is het aantal plekken van Project 010 uitgebreid naar 35 plekken.

Volwassenen in crisisopvang huiselijk geweld

Figuur 6.4 Aantal unieke cliënten per maand in de crisisopvang 2021-2022

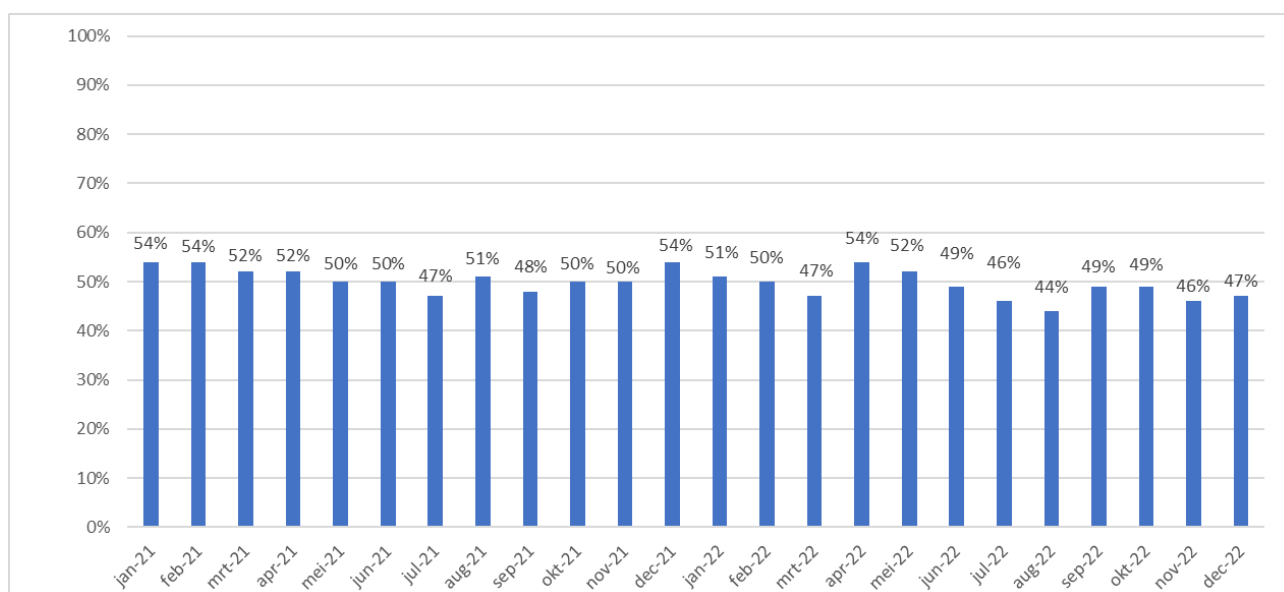
In Rotterdam zijn 40 crisisopvangplaatsen voor volwassen slachtoffers van huiselijk geweld. Doel van de opvang is om directe veiligheid te organiseren en een veilige plek te bieden aan vrouwen, moeders en hun kinderen wanneer de veiligheid in de thuissituatie niet kan worden gewaarborgd.

Het gaat om slachtoffers die in acuut gevaar verkeren, dan wel waar sprake is van onveilige en/of levensbedreigende situaties.

Het aantal mensen in de crisisopvang is gedaald ten opzichte van daarvoor, maar er zitten (met uitzondering van juli en augustus) nog steeds meer mensen in de crisisopvang dan het aantal formele plekken. Dit wordt opgelost door een bed erbij of een hotelplaatsing.

Verblijfsduur in beschikbaarheidsvoorzieningen

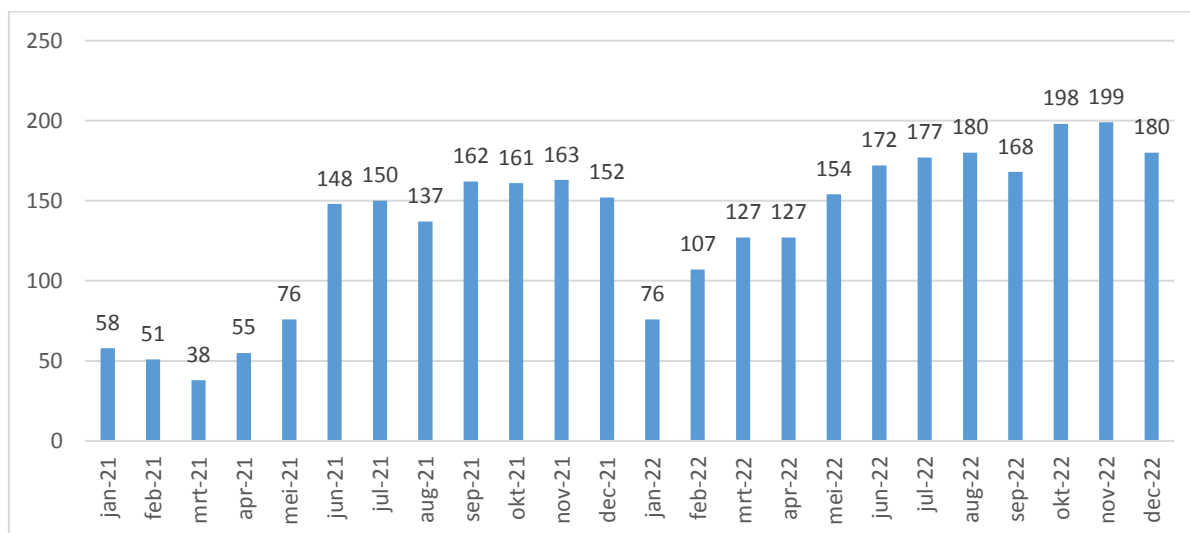
Indien een cliënt gedurende een half jaar meer dan 90 nachten gebruik heeft gemaakt van de nachtopvang is sprake van langdurig gebruik (langslaper).

Figuur 6.5 Percentage cliënten dat langdurig gebruik maakt van de nachtopvang per maand 2021-2022

In de tweede helft van 2022 is gemiddeld 47 % van de volwassenen een langslaper. In vergelijking met dezelfde periode in 2021 en ten opzichte van de eerste helft van 2022 is dit een lichte afname. Onder andere via actietafels met aanbieders wordt stil gestaan bij de langslapers op casusniveau, waarbij knelpunten besproken worden inclusief oplossingsrichtingen. Verder komt deze informatie terug in de (contract)gesprekken met de aanbieders. Tot slot is er aandacht voor huisvesting, de rol van woningcorporaties, en wat we kunnen doen om de stap naar (zelfstandig) wonen te maken.

6.2.3 Buitenslapers

Figuur 6.6 Aantal buitenslapers per maand 2021/2022

Op basis van een maandelijks signaallijst van veldwerkers wordt een inschatting gemaakt van het aantal mensen dat buiten slaapt (of in een niet voor bewoning geschikte plek). Het gaat hierbij zowel om mensen die voor langere tijd buitenslapen, als om mensen die de veldwerkers incidenteel zien. Veldwerkers van Stichting Ontmoeting en het Leger des Heils gaan dagelijks de straat op om contact te zoeken met buitenslapers en hen toe te leiden naar passende hulp of naar werk en/of land van herkomst in het geval van niet rechthebbende EU-migranten. Door het werk van de veldwerkers en contacten met andere partijen ontstaat een beeld van het aantal buitenslapers.

Als gevolg van het coronavirus werd conform de landelijke richtlijn in de eerste helft 2021 en in de periode van eind 2021 tot het eerste kwartaal van 2022 de noodopvang voor alle daklozen wederom geopend. In deze maanden zijn als buitenslaper enkel de mensen meegeteld die daadwerkelijk buiten zijn aangetroffen. Dit verklaart waarom de cijfers van de buitenslapers in deze periode lager uitvallen.

6.2.4 Urgentieaanvragen

In 2022 zijn er 1.215 urgentieaanvragen vanuit de zorgaanbieders ingediend bij de SUWR, waarbij er 1.087 zijn toegekend (89% van de aanvragen). Dit is een afname van 10% ten opzichte van 2021 (1208 positieve besluiten). Het aandeel directe bemiddeling met huurzorgcontract is in 2022 gedaald naar 56%. In 2021 was dit percentage nog 66%. We werken ernaartoe dat vanaf 2024 alleen nog maar uitstroom uit opvang en beschermd wonen mogelijk is via directe bemiddeling met een huurzorgcontract.

Onderstaande tabel bevat informatie over het aantal toegekende urgenties voor directe bemiddeling - huurzorgcontract (zelfstandig wonen met begeleiding/nazorg) en het aantal toegekende reguliere urgenties (urgenties zonder huurzorgcontract).

Urgenties	2018	2019	2020	2021	2022
Totaal toegekend	966	885	973	1.208	1.087
Directe bemiddelingen	581	505	554	773	608
Regulier	385	380	419	435	479

Tabel 6.7 urgenties, uitgesplitst naar reguliere urgenties en directe bemiddelingen